

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Hotărâre a Guvernului privind aprobarea caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Închidere și reabilitare depozit de deșuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău”		
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ		
2.1.	Sursa proiectului de act normativ	<p>Depozitul de deșuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău, este inclus în Anexa 5 – DEPOZITE neconforme de deșuri care trebuie închise, Tabelul 5.3 Depozite de deșuri industriale periculoase care au sistat/încetat depozitarea până la 31 decembrie 2006, din Ordonanța nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare aflându-se în lista de depozite care fac obiectul Hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene din 18 octombrie 2018. În momentul de față România este în procedură de infringement și datorită acestui depozit. Acest context generează pierderi materiale și ambientale la nivel național.</p> <p>În acest context Administrația Fondului pentru Mediu derulează proiectul prin care se urmărește închiderea și reabilitarea depozitului de deșuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău.</p>
2.2.	Descrierea situației actuale	<p>Halda de fosfogips a deservit începând cu anul 1978 Combinatul Chimic Bacău pentru depozitarea produsului rezidual rezultat în urma procesului tehnologic de producere a acidului fosforic, până în anul 2004, când s-a sistat fabricarea acestuia.</p> <p>Prin Hotărârea guvernului nr. 944/2022 privind înscrierea unui imobil în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea acestuia în administrarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, prin Administrația Fondului pentru Mediu, amplasamentul în suprafață de 159.436 mp a fost dat în administrare Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, prin Administrația Fondului pentru Mediu.</p> <p>Analizând zona se constată că amplasamentul vizat, aflat în proprietatea Statului Român urmează preponderent conturul depozitului (latura de sud, est și vest), excepție făcând partea de nord unde limita de proprietate este constituită din gardul de delimitare dintre haldă și proprietatea situată la nord (C.E.T Bacău). Delimitarea proprietății după conturul haldei a îngreunat lucrările de investigare realizate în anul 2023, influențând execuția proiectului tehnic de închidere/ecologizare și ulterior partea de execuție a lucrărilor.</p> <p>Vecinătăți:</p>

- pe direcția Nord – C.E.T Bacău Sud, pista de karting și amenajări comerciale aparținând S.C Selena Motor Sport-Club Karting Bacău;
- pe direcția Est – str. Chimiei, S.C Bistrița S.A și S.C Conbac S.A Bacău, iar la cca. 350 m de sit se află râul Bistrița, care are sensul de curgere de la nord la est;
- pe direcția Sud – S.C AMURCO SRL;
- pe direcția Vest – linia ferată Bacău și terenuri agricole.

Pentru determinarea gradului de contaminare a apelor subterane s-a realizat Studiului privind Contaminarea Apelor Subterane din 2023 pentru amplasamentul Sofert.

În concluziile acestui studiu se menționează că este posibil ca scurgerea materialelor cu granulație fină din depozitul de deșeuri de fosfogips, să colmateze parțial mediul de rocă de-a lungul laturii sud-estice a depozitului de deșeuri, determinând încetinirea fluxului de apă subterană de sub corpul depozitului de deșeuri și, ulterior, accelerarea fluxului, mai departe de la halda de deșeuri de fosfogips, spre râul Bistrița.

Pe baza hărții hidroizohipselor realizate curgerea apei subterane este în general de la Vest la Est, adică dinspre halda de fosfogips spre Râul Bistrița. Conform concentrațiilor măsurate în forajele investigate, se poate remarca extinderea contaminării în apa subterană.

Așadar, concluzia generală a Studiului privind Contaminarea Apelor Subterane realizat în anul 2023 pentru halda de fosfogips Sofert, este faptul că rezultatele testelor efectuate în teren pentru caracterizarea apelor subterane din zona analizată, confirmă că în apa subterană este o contaminare reală, severă și are loc extinderea contaminării în apa subterană.

La nivelul anului 2023 s-a realizat Studiu de evaluare a expunerii la radiații ionizante pentru proiectul ”Închidere și reabilitare depozit de deșeuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău”.

Măsurătorile realizate pentru probe de sol din jurul locuințelor, depozitelor, unitățile de cazare și restaurantul de pe terenul pistei de carting și în probele de apă prelevate din Râul Bistrița și din puțurile de mare adâncime nu indică depășirea nivelurilor stabilite prin legislația din România.

În ceea ce privește migrarea radionuclizilor către plante, se poate considera că vegetația ce a crescut pe haldă are un nivel redus de radioactivitate

Pentru stabilirea gradului de contaminare a solului, în anul 2023 s-a realizat un Studiu de Investigare Detaliată și Evaluare a Riscului pentru halda de fosfogips Sofert, Bacău. Concluziile acestui studiu

sunt redată în paragrafele următoare.

Influența deșeurilor de fosfogips, din a cărei masă, compușii chimici sunt antrenati prin infiltrație în solul de sub haldă și conduce la o creștere a pH-ului (acidifiere), precum și la antrenarea de compuși anorganici: fosfați, sulfati din compoziția fosfogipsului.

Referitor la depășiri ale concentrațiilor, au fost înregistrate depășiri ale substanțelor măsurate, care duc la aceeași concluzie - contaminanții conținuți de roca de fosfogips sunt antrenati prin infiltrație în solul de sub haldă, solul reprezentând aici CALEA de migrare a contaminanților conținuți de fosfogips (reprezentând Sursa), prin antrenarea de către apele meteorice scurse pe suprafața haldei a compușilor chimici conținuți de fosfogips, către Receptorul - apa subterană.

Din punct de vedere al biodiversității, aria naturală protejată ROSCI0434 Siretu Mijlociu este o distanță relativ mică de haldă (260 m). Așadar, având în vedere faptul că s-a stabilit că stadiul actual al depozitului (conform analizelor și investigațiilor realizate) este un amplasament contaminat, cu un nivel ridicat de poluare, acești poluanți pot fi dispersați fie prin intermediul apei subterane, fie pe cale aeriană către situl ROSCI0434 Siretul Mijlociu. Dacă halda de fosfogips nu va fi impermeabilizată pentru a se stopa transportul acestor poluanți, se poate aprecia că atât pe termen scurt cât și pe termen lung, va exista un impact negativ asupra speciilor și habitatelor din sit.

Obiectivul propus spre închidere și reabilitare, este depozitul de deșuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău. Din punct de vedere al necesității închiderii acestui depozit aspectele care țin de mediu sugerează necesitatea imediată de închidere. Atât din studiile efectuate anterior dar și din studiile realizate în anul 2023 (Studiu privind contaminarea apei subterane, Studii de investigare, Studiu de securitate radiologică) a reieșit faptul că depozitul reprezintă o sursă activă de poluare. Principalele mecanisme de producere a poluării sunt legate de dispersia poluanților chimici în apă (în special apa subterană) care mai apoi ajunge în râul Bistrița și dispersia particulelor radioactive în aer. Așa cum reiese din această scurtă prezentare amplasamentul reprezintă o problemă de mediu care poate să afecteze sănătatea umană, biodiversitatea și mediul abiotic.

Din punct de vedere administrativ/juridic necesitatea închiderii și reabilitării acestui depozit este imperativă. România și-a asumat față de Uniunea Europeană închiderea și reabilitarea depozitelor de deșuri neconforme (depozite de deșuri municipale și industriale). Datorită progresului lent, Comisia Europeană (CE) a sesizat Curtea de Justiție a UE în februarie 2017. Prin decizia Curții din 18 octombrie 2018 s-a constatat că România nu și-a îndeplinit obligațiile conform Directivei 1999/31/CE. Hotărârea Curții

		<p>privește 68 de depozite de deșuri. Prin urmare, Comisia Europeană a adresat o scrisoare de punere în întârziere în urma hotărârii Curții Europene.</p>
<p>2.3.</p>	<p>Schimbări preconizate</p>	<p>Obiectivul general al proiectului „Închidere și Reabilitare depozit de deșuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău” este de îndeplinire a obligațiilor stabilite prin Directiva 1999/31/CE ce revin României, de închidere a depozitelor de deșuri neconforme.</p> <p>Obiectiv specific este închiderea și posttratarea in-situ a depozitului Sofert Bacău – halda fosfogips, în suprafață de 15,94 ha, situat în Municipiul Bacău, județul Bacău.</p> <p>Prin implementarea proiectului se urmărește închiderea și reabilitarea depozitului de fosfogips Sofert Bacău, în conformitate cu legislația în vigoare, cu scopul reducerii riscurilor provocate de poluarea depozitului, în vederea îmbunătățirii calității mediului și protejarea sănătății umane în localitate și în zona aferentă depozitului.</p> <p>Pentru a elimina factorii de risc identificați în zona amplasamentului, împreună cu toate sursele de poluare a factorilor de mediu și reducerea impactului asupra acestora, sunt necesare lucrări de închidere a depozitului/reabilitare a amplasamentului și realizarea unui sistem de monitorizare post-închidere.</p> <p>Conform prevederilor articolului 27 din Ordonanței nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor: ”Pentru depozitele de deșuri precizate la art. 31 pot fi acceptate soluții alternative de închidere, altele decât cele precizate prin Normativul tehnic privind depozitarea deșeurilor, aprobat prin Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 757/2004, cu modificările și completările ulterioare, dacă prin proiectele de închidere și monitorizare postînchidere reiese în mod clar că se asigură protecția mediului și sănătății populației, inclusiv aspecte care privesc parametrii tehnico-economici, condiții care asigură stabilitatea și durabilitatea depozitului și măsuri privind monitorizarea postînchidere, conform prevederilor prezentei ordonanțe”.</p> <p>Depozitul de la Sofert intră sub incidența articolului 31 din Ordonanța nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare și se regăsește în anexa 5 DEPOZITE neconforme de deșuri care trebuie închise, a acestei ordonanțe,.</p> <p>Având în vedere această prevedere din Ordonanța nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, proiectantul de specialitate a luat în calcul și a analizat soluții alternative de închidere fără a prejudicia protecția mediului și sănătatea populației.</p> <p>Principalele categorii de activități preconizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - sistematizare deșeuri; - realizare strat de impermeabilizare; - realizare strat de drenaj pluvial; - execuție strat de recultivare și înierbări; - lucrări conexe de colectare și evacuare a apei pluviale; - rampe tehnologice perimetrare și rampe tehnologice de acces; - împrejmuire și plantație perimetrală; - lucrări de monitorizare. <p>Proiectarea și execuția lucrărilor de reabilitare a depozitului se va realiza în conformitate cu prevederile Ordonanței nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, a prevederilor Ordinului nr. 757/2004 pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare și a prevederilor actelor normative conexe.</p> <p>Valoarea obiectivului de investiții a fost avizată în Consiliul Interministerial de Avizare Lucrări Publice de Interes Național și Locuințe.</p>
2.4.	Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic		
3.1.	Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Pentru mediul socio-economic dezvoltarea acestui proiect va avea un impact pozitiv. Se vor genera mai multe locuri de muncă în perioada de dezvoltare a proiectului (muncitori calificați și necalificați) și se vor produce venituri pentru mediul de afaceri local datorită consumurilor (servicii, alimente, energie). Și din punct de vedere social implementarea acestei alternative va aduce beneficii prin creșterea calității aerului și a peisajului. Aceste componente crescute se vor răsfrânge și în calitatea vieții. Beneficiarii direcți sunt locuitorii municipiului Bacău și a zonelor limitrofe.
3.2.	Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.3.	Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.	Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.1.	Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.2.	Impactul asupra	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

	mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	
3.5.	Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6.	Impactul asupra mediului înconjurător	Lucrările propuse în cadrul proiectului „Închidere și Reabilitare depozit de deșuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău” pot avea un impact negativ temporar asupra mediului (în perioada de realizare a lucrărilor). Ulterior finalizării lucrărilor impactul general asupra mediului este unul pozitiv, aspect pozitiv generat de stoparea poluării prin închiderea conformă a depozitului. Lucrările vor respecta condițiile impuse prin Decizia etapei de încadrare nr. 6 din 22.01.2024 emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Bacău.
3.7.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.8.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.9.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) –

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii						

b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:	-	-	-	-	-	-
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizate;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	-	-	-	-	-	-
4.8. Alte informații	<p>Finanțarea obiectivului de investiții se realizează din fonduri de la bugetul de stat prin Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, din bugetul Administrației Fondului pentru Mediu, precum și din alte surse legal constituite, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.</p> <p>Finanțarea obiectivului de investiții se realizează din fonduri de la bugetul de stat conform Memorandumului cu tema: “Aprobarea noului Plan de măsuri de acțiune privind depozitele de deșeuri neconforme care fac</p>					

		<p>obiectul cauzei C-109/22, Comisia Europeană împotriva României”, aprobat de Guvernul României în ședința Guvernului din data de 10 august 2023.</p> <p>Cheltuielile pentru serviciile contractate până la data emiterii prezentei Hotărâri vor fi suportate din bugetul Administrației Fondului pentru Mediu. Acestea vor constitui titlu executoriu la titularii obligațiilor de mediu și se acoperă de către Ministerul Finanțelor.</p>
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare		
5.1.	Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2.	Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația Uniunii Europene (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept ale Uniunii Europene).	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1.	Măsuri normative necesare transpunerii directivelor Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2.	Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative ale Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4.	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5.	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6.	Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ		
6.1.	Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2.	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

	implicate	
6.3.	Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4.	Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5.	Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.6.	Alte informații	În vederea adoptării de către Guvern a acestui proiect de act normativ privind aprobarea caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Închidere și reabilitare depozit de deșeuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău”, s-a obținut avizul Consiliului Interministerial de Avizare Lucrări Publice de Interes Național și Locuințe nr. 2 din 15 februarie 2024.
Secțiunea a 7-a		
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ		
7.1.	Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	În elaborarea proiectului de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare.
7.2.	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a		
Măsurile de implementare		
8.1.	Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Închidere și reabilitare depozit de deșeuri industriale periculoase de fosfogips Sofert Bacău”, care în forma prezentată, a fost avizat de ministerele interesate și pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

MIRCEA FECHET

AVIZĂM:

VICEPRIM-MINISTRU

MARIAN NEACȘU

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICHE ȘI ADMINISTRAȚIEI**

ADRIAN-IOAN VEȘTEA

MINISTRUL FINANTELOR

MARCEL-IOAN BOLOȘ